

56677

NACZELNE DOWODZTWO W.P.
Sztab Generalny.
Nr.19000/San.

Poczta polowa 53, dn.25.X.1920 roku.

TAJNE

REORGANIZACJA SPOSOBU

ZAGPATRZENIA SANITARNEGO

ARMJI W POLU.

W ślad rozkazu Nacz. Dow. Nr.50.000/IV.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

W myśl porozumienia z M.S.Wojsk. Dep. San. /VI/ na zasadzie rozkazu M.S.Wojsk. i Nacz.Dow. Nr.50.000/IV. reorganizuje się dotychczasowy sposób zaopatrzenia armji w personel i materiał sanitarny i ustala się normy zaopatrzenia w następujący sposób:

1. M.S.Wojsk. Dep. San. obejmuje bezpośrednio uzupełnienia potrzeb armji w polu w zakresie zaopatrzenia materialnego. Szef San. Nacz.Dow. zatrzymuje kierownictwo operacyjno - materialne.

2. Pokrycie zapotrzebowań sanitarnych armji uskutecznia wprost M.S.Wojsk. Dep. San. ściśle wedle planu operacyjno - materialnego Szefa San. Nacz.Dow. zarówno co do wysokości, jak i sposobu pokrycia tych zapotrzebowań. Odpowiedzialność za uzupełnienie zaopatrzenia sanitarno - materialnego w ramach objętych przez plany operacyjno - materialne lub zapotrzebowań specjalnych przez Szefa San. Nacz.Dow. postawionych zarówno co do wysokości /ilości/ jak i terminu ponosi Dep. San. M.S.Wojsk..

3. W myśl powyższych zasad reorganizacji ustala się rozgraniczenie kompetencji Departamentu Sanitarnego i Szefa San. Nacz. Dow. odnośnie do służby kwatermistrzowskiej w następujący sposób:

a/ M.S.Wojsk. Dep. San. przygotowuje, gromadzi, organizuje i dostarcza wszelkich żywych i martwych środków do zaspokojenia potrzeb służby sanitarnej polowej.

b/ Szef San. Nacz.Dow. stawia Dep. San. M.S.Wojsk. dotyczące żądania, dysponuje materiałem postawionym do dyspozycji dla zaspokojenia potrzeb służby san. polowej prowadzi wspólnie z Dep.San. M.S.Wojsk, kontrolę z użycia tego materiału, stawia odpowiednie wnioski dla uzyskania tegoż, oraz reguluje zapotrzebowania zależnie od sytuacji bojowej.

Szef San. Nacz.Dow., jako zwierzchnik całego personelu sanitarnego armji polowej, posiadając nad nim prawa dyscyplinarne dowódcy dywizji, pracuje w ścisłym kontakcie z oddziałami i służbami Nacz.Dow. /Sztab Gen./ i Szefem Departamentu Sanitarnego.

Szef San. Nacz.Dow., podlegając Naczelnemu Wodzewi, względnie Szefowi Sztabu, podporządkowany jest służbowo w drodze 1-szego,

względnie 2-giego Zastępcy Szefa Sztabu zależnie od treści opracowanych spraw: w pierwszym wypadku o charakterze organizacyjno - operacyjnym, w drugim o charakterze organizacyjno, względnie operacyjno - materialnym.

W Dow. Armji Szef San. Armji podlega analogicznie dowódcy przez Szefa Sztabu, lub Kwatermistrza armji, fachowo Szefowi San. Nacz.Dow.

4. Reorganizacja aparatu biura Szefa San. Nacz.Dow. w myśl powyższych zasad zostanie wydana oddzielnie.

5. Analogicznie zostanie opracowany zakres działania Szefa San. armji i dywizji w zakresie służby kwatermistrzowskiej.

Dla pokrycia normalnego zaopatrzenia sanitarnego armji ustanawia się jako normalną ilość wozów kolej. dla dowozu z magazynów kraju do baz podstawowych armji materiałów /opatrunki, leki, wapno, środki dezynfekcyjne, aparaty dez. i kąp./ 10 wozów towarowych krytych miesięcznie na armję.

Bazy zaopatrzenia armji posiadają w stałych magazynach zapasów sanit. 28 wagonów. Tworzone przez armję w miarę potrzeby ruchome ekspozytury Składow. san. pol. mogą zatrzymać 5 wagonów kolej dla przesuwania ich do baz zaopatrzenia poszczególnych dywizji.

Ilości wagonów podane dla sanitarjatu w rozkazie Nacz. Dow. Nr. 41052/IV. odnoszą się do ilości wagonów potrzebnych do przewiezienia oddziałów i zakładów sanitarnych należących do 3 dywizji i bezpośrednio do armji.

W związku z Rozk. Nacz. Dow. 50,000/IV. w sprawie reorganizacji sposobu zaopatrzenia materialnego armji w polu zarządza się co następuje:

I.

Szefowie Sanitarni armji zbierają jak dotychczas wszystkie zapotrzebowania i sytuacje materialne podległych im oddziałów wojsk i zakładów sanitarnych i przedkładają je Departamentowi Sanitarnemu M.S.Wojsk., oraz w odpisie Szefowi San. Nacz.Dow. do 10-tego każdego miesiąca. Aż do opracowania przez M.S.Wojsk. Dep.San. ostatecznych w tym kierunku przepisów, wzorów i formularzy, obowiązują wydane przez Nacz.Dow. Szef San. za L.61109/IV. "Przepisy normujące układanie i nadsyłanie raportów sanitarnych".

II.

Polowe Składnice Sanitarne składają zapotrzebowania na przepisaną, względnie wymaganą wskutek sytuacji bojowej, dotację w leki, materiały opatrunkowe i urządzenia szpitalne, wprost do Departamentu Sanit. M.S.Wojsk. w drodze przez Szefów San. armji z opinią refer. aptekarskiego odnośnie armji. Aż do wydania opracowanych przez M.S.Wojsk. Dep.San. dotyczących przepisów obowiązują "Przepisy o prowadzeniu rachunkowości w gospodarce materialnym sanitarnym" wydane przez Szefa San. Nacz.Dow.

Zapotrzebowania Składnic Sanitarnych Polowych pokrywa wprost C.S.S. /Centralna Składnica Sanitarna/ w Warszawie, lub odpowiednio wyposażone Składnice San. Okręgowe /D.O.G./ leżące na liniach dowozu danej armji.

III.

W razie potrzeby zezwala Dep. San. M.S.Wojsk. w porozumieniu z Departamentem Gospodarczym na zakup potrzebnych materiałów przez Polowe Składnice Sanit. armji.

IV.

Weryfikacja strat, jak i inne poszczególne sprawy związane z zużyciem materiałów sanitarnych przechodzą obecnie do kompetencji M.S.Wojsk. Dep.San.

V.

Rozporządzenia M.S.Wojsk. Dep. San. mają na froncie w sprawach powyżej poruszonych moc obowiązującą.

Powyższe zmiany wchodzi w życie z dniem 1 listopada 20 r.

Reorganizacje zakresu działania Szefa San. Nacz.Dow. w związku z powyższym rozkazem normuje załącznik Nr.1.

" 2 Zast. Szefa Sztabu i Gł. Kwat.
NOEWID - NEUGEBAUER m.p.
Generał - Podporucznik."

Za zgodność:

ca. SH
Amiel
1920

4 załączniki.

Otrzymują:

Minister Spraw Wojskowych	1	egz.
Wicemister Spraw Wojsk.	1	"
M.S.Wojsk. Oddz.I. Sztabu	1	"
M.S.Wojsk. Oddz.II.	1	"
M.S.Wojsk. Oddz.III.	1	"
M.S.Wojsk. Oddz.IV.	1	"
M.S.Wojsk. Oddz.V.	1	"
M.S.Wojsk. Oddz.VI.	1	"
M.S.Wojsk. Dep.I.	1	"
M.S.Wojsk. Dep.II.	1	"
M.S.Wojsk. Dep.III.	1	"
M.S.Wojsk. Dep.IV.	1	"
M.S.Wojsk. Dep.V.	1	"
M.S.Wojsk. Dep.VI.	1	"
M.S.Wojsk. Dep.VII.	1	"
M.S.Wojsk. Dep.VIII.	1	"
M.S.Wojsk. Dep. Spr.Morsk.	1	"
Dow. 2, 3, 4, 6 Armji	16	"
Nacz.Dow. Oddz. I.	1	"
Nacz.Dow. Oddz. II.	1	"
Nacz.Dow. Oddz. III.	1	"
Nacz.Dow. Oddz. IV.	3	"
Nacz.Dow. Szef Int.	1	"
Nacz.Dow. Szef Kol.Pol.	1	"
Nacz.Dow. Szef Wet.	1	"
Nacz.Dow. Szef Zand.	1	"
Nacz.Dow. Szef Sąd.	1	"
Nacz.Dow. Szef Lotn.	1	"
Nacz.Dow. Szef Łączn.	1	"
Nacz.Dow. Szef Bud.	1	"
Nacz.Dow. Szef Sap.	1	"
Nacz.Dow. Szef Duszp.	1	"
Nacz.Dow. U.R. Warszawa	1	"
Nacz.Dow. U.R. Kraków	1	"
C.Z.P.P.	1	"
Adjutantura Generalna	1	"
Misja Wojsk. Franc.	1	"
1 Zast. Szefa Sztabu	1	"
2 Zast. Szefa Sztabu	1	"
Rezerwa	14	"

po 4 egz.

70 egz.

OGÓLNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

Dz. 5664, dnia 18 XII 1920 r.

Wydzielił

Załącznik 1. do Rozk. Nacz.Dow. Nr.19000/San.

W myśl Rozkazu Nacz.Dow. 50.000/IV. po porozumieniu z Minister. Spraw Wojsk. Dep. San. ustala się zakres działania Szefa Dep. San. M.S.Wojsk. i Szefa San. Nacz.Dow. w myśl następujących zasad:

I.

Zakres działania Szefa San. Nacz.Dow.

1. Operacyjne kierownictwo zaopatrzenia pod względem sanitarnym oddziałów Wojsk i Służby sanitarnej na froncie, a w szczególności przygotowanie planu zaopatrzenia sanitarnego w dostosowaniu do planów operacyjnych.

Powyższe odnosi się:

- a/ do zaopatrzenia w personel i materiał sanitarny oddziałów bojowych,
- b/ do zaopatrzenia polowych oddziałów wojsk i zakładów sanitarnych,
- c/ do wyposażenia polowych Składowic Sanitarnych tak, by każdego czasu i w związku z każdorazową sytuacją bojową, mogły sprostać swemu zadaniu,
- d/ do unormowania regularnego dopływu uzupełnień personelu do oddziałów i materiałów sanitarnych do polowych Składowic Sanit.

2. Dyspozycja oddziałami wojsk sanitarnych i zakładami sanit. na obszarze wojennym w związku z przygotowaniem planu operacyjnego i każdorazową sytuacją sanitarno - taktyczną.

3. Prowadzenie ewidencji personelu wojsk i służby sanitarnej i ewidencji sanitarno - materialnej na obszarze wojennym.

Dokładna ewidencja jest potrzebna dla sprawdzenia gotowości i sprawności oddziałów wojsk sanitarnych, jak

również dla przygotowania ich do każdorazowego zadania wynikającego z planu operacyjnego.

4. Kontrola gospodarki materiałem sanitarnym.

Przez kontrolę gospodarki materiałem sanitarnym stwierdza Szef San. Nacz. Dow. czy wydane rozporządzenia i przepisy są wykonywane, czy poszczególni funkcjonariusze odpowiadają stawianym warunkom, czy wewnętrzne uzupełniające rozkazy Szefów Sanit. armji i dywizji leżą w ogólnym systemie gospodarki wojskowo - sanitarnej, czy wyliczenie z pobranych materiałów sanitarnych jest terminowo wykonane /kartoteka ruchu mat. sanit., zamknięcie miesięczne/.

Powyższe zadania wykonuje Szef San. Nacz. Dow. przez utrzymywanie stałego kontaktu z Oddziałami i Służbami Nacz. Dow. dla celowego dysponowania oddziałami wojsk i zakładami sanit., jak również personelem sanitarnym armji polowej.

Od M.S.Wojsk. Dep. San. otrzymuje Szef San. Nacz. Dow.:

a/ zawiadomienia o transportach uzupełnień personelu i materiałów sanit. wysyłanych na front,

b/ zawiadomienia o ruchu importowym i produkcji krajowej materiałów i urządzeń sanitarnych i o poczynionych zakupach, względnie zamówieniach.

c/ kopje wszelkich pokrywanych przez M.S.Wojsk. Dep. San. zapotrzebowań frontu na materiały i urządzenia sanitarne, jakoteż zestawienia sytuacji materialnej sanitarnej w kraju.

Wszelkie zapotrzebowania uzupełnień armji w oficerski personel sanitarny pokrywa M.S.Wojsk. Dep. San. wprost powiadamiając o tem Szefa San. Nacz. Dow.

Decyzję w sprawie obsady wyższych stanowisk wojskowo - lekarskich na froncie /od Szefa San. Brygady w górę/ zastępuje sobie Szef San. Nacz. Dow.

Zakres działania M.S.Wojsk.

1/ Regularne pokrywanie zapotrzebowań armji w personel sanit., materiały i urządzenia sanitarne.

2/ Przygotowania potrzebnych rezerw personelu i materiałów sanitarnych na czas zamierzonych operacji na wniosek Szefa San. Nacz. Dow.

3/ Zakatwianie wszelkich spraw związanych z gospodarką materiałami sanitarnymi.

Zadania swe w zakresie powyższym przeprowadza M.S.Wojsk. Dep.San. przez:

a/ Pokrywanie automatyczne zapotrzebowań frontu na personel i materiały sanitarne z posiadanych zapasów na podstawie perjodycznie przez Szefów Sanit. armji przedkładanych zapotrzebowań i sytuacji materialnych z równoczesnym obowiązkiem skierowania danych uzupełnień wprost do armji.

b/ Uwzględnianie i pokrywanie doraźnie nagłych zapotrzebowań frontu wynikłych z sytuacji bojowej na wniosek Szefa San. Nacz.Dow.

c/ Zezwalanie, w miarę potrzeby, Szefom San. armji na uzupełnienie zapasów materiału sanit. drogą wolnego zakupu lub rekwizycji w granicach norm ustalonych przez Dep. San. M.S.Wojsk. /Sektora III./ i Dep. Gospodarczy.

d/ Zatwierdzanie, ustalonego przez Szefa San. armji przy współudziale sanit. władz cywilnych, cennika wojskowego materiałów sanitarnych na obszarze danej armji.

e/ Ustalenie poborów i należności za świadczenia wojenne z zakresu służby sanit. wykonywane przez miejscowe cywilne siły sanitarne, jakoteż normowanie w myśl zasad Konwencji Genewskiej obowiązków i poborów personelu sanitarnego nieprzyjacielskiego, zatwierdzenie kontraktów, zakupów, przeprowadzenie weryfikacji strat materiału sanitarnego, pozatem zakatwianie wszelkich spraw związanych z gospodarką materiałem sanitarnym, które frontowi dostarczono, jakoteż gospodarką sanitarną zdobyczą wojenną.

f/ Stawianie wniosków na wdrożenie postępowania dyscyplinarnego lub sądowego przeciw oficerom i szeregowym wojsk i służby sanitarnej na froncie, winnych zaniedbania obowiązków służbowych, które pozosta-
w łączności z rozporządzeniami Dep. San. M.S.Wojsk.

Zaczność pracy Szefa San. Nacz.Dow. z Szefem

Dep. San. M.S.Wojsk. oraz ich zależność.

Szef Sanit. Nacz.Dow. obowiązany jest komunikować Szefowi Departamentu Sanit. M.S.Wojsk. na czas o wszelkich zamierzonych, lub postanowionych zamiarach w zakresie służby sanitarnej z punktu widzenia operacyjnego i o wszelkich zarządzeniach kwatermistrzowskich mających wpływ na sanitarne zaopatrzenia frontu.

Jako sposób wzajemnego komunikowania się służby będzie droga normalnej korespondencji względnie bezpośrednio porozumienie się w formie doraźnej konferencji zależnie od potrzeby i każdorazowego uznania Szefa San. Nacz.Dow.

Szef San. Nacz.Dow. podlega Szefowi Sztabu Generalnego w drodze ustalonej i jest przed nim odpowiedzialnym za należyte wykonanie obowiązków wyżej określonych.

Szef Dep. San. odpowiada przed Ministrem Spraw Wojskowych za należyte wykonanie zapotrzebowania frontu w myśl powyższych danych.

IV.

Rozdział Kompetencji.

1/ Rozporządzenia Szefa Sanit. Nacz.Dow. rozciągają się pod względem terytorjalnym na cały front, pod względem przedmiotowym treść ich nie może przekraczać zakresu kompetencji.

Organizacyjne i materialne rozporządzenia Dep. San. M.S.Wojsk. mają na froncie moc obowiązującą.

2/ Przypadki podpadające równocześnie pod kompetencje Szefa San. Nacz.Dow. i Szefa Dep. San. M.S.Wojsk. muszą być przed nakazaniem uzgodnione i wydać jako rozporządzenia Nacz.Dow.

V.

Organizacja wewnętrzna biura Szefa San. Nacz. Dow.
podana zostanie osobnym rozkazem.

VI.

W ślad za powyższym rozkazem wyda M.S.Wojsk. Dep.
San. za L.21913/20.I.Org. rozporządzenia wykonawcze w spra-
wie ewidencji personelu sanitarnego, jakoteż w sprawie gos-
podarki materjałem sanitarnym, któreto rozporządzenia mają
dla wszystkich formacji Nacz.Dow. podległych w myśl M.S.W.
Oddz.I.Sztabu 211116/Mob. z dniem 1 listopada 1920 r. moc
obowiązującą.

